

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

HOTĂRÂREA Nr. 312 privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța

Consiliul Județean Constanța, întrunit în ședința din 28.11.2014 ;

Având în vedere:

- Expunerea de motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța;
- Adresa nr.D 94193/14.11.2017 a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța;
- Raportul Direcției Generale Economico- Financiară;
- Raportul Direcției Generale Administrație Publică și Juridică,
- Raportul Comisiei pentru Sănătate și Protecție Socială;
- Raportul Comisiei de Buget- Finanțe;

În temeiul dispozițiilor art. 91 alin.1 lit. d), alin. 5 lit. a) pct. 2 și art. 97 din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată cu modificările și completările ulterioare, ale art. 7 și art. 61 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată**precum și ale art.79 și 80 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale ;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă Programul județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța, conform Anexei nr. 1 la prezenta hotărâre.

Art.2. Valoarea estimată a Programului județean este de 400.000 lei cu TVA.

Art.3. Cheltuielile pentru implementarea Programului județean vor fi suportate din bugetul județului Constanța pe anul 2018.

Art.4. Se mandatează Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța să implementeze și să monitorizeze Programul județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța.

Art.5. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art.6. Direcția Generală Administrație Publică și Juridică va comunica prezenta hotărâre factorilor interesați în vederea aducerii la îndeplinire.

Prezenta hotărâre a fost adoptată cu un număr de 33 voturi „pentru”, — voturi „împotriva” și — „abțineri”.

Constanța 28.11.2014

PREȘEDINTE,
MARIUS HORIA TUTULIANU

CONTRASEMNEAZĂ.
SECRETAR AL JUDEȚULUI.

PROGRAMUL JUDEȚAN DE DEZVOLTARE A ABILITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE PENTRU COPII CU DEFICIENȚE DE VEDERE

Programul județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copii cu deficiențe de vedere va fi dezvoltat la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța și va consta în accesul la dispozitive electronice accesibilizate copiilor cu deficiențe de vedere aflați în evidențele DGASPC Constanța.

Programul va cuprinde 2 etape:

1. achiziționare de calculatoare accesibilizate pentru copiii cu deficiențe de vedere
2. program de inițiere în învățarea și utilizarea calculatoarelor și a programelor speciale.

Etapa I

Accesibilizarea înseamnă dotarea calculatorului cu :

- **dispozitiv de scanare și redare audio** – scanare în câteva secunde articole din cărți, lectură instant, operare intuitivă, selecție rapidă a vocii, dispozitiv portabil;
- **tastatură Braille** – tastatură foarte ușor de utilizat, conectată la calculator prin portul USB; înlocuiește tastatura tradițională a computerului; literele și cifrele pot fi introduse cu ajutorul tastaturii Braille; toate celelalte semne de pe tastatura computerului (funcționale sau numerice, tasta shift, etc.) sunt introduse prin combinații cu tastele auxiliare;
- **tastatură cu caractere mărite** – se adresează nevăzătorilor sau slab văzătorilor prezentând caractere mărite față de tastaturile standard, precum și taste adiționale care permit accesul la programul Magic și la funcțiile sale: funcțiile mouse-ului, cursorului, viteza de citire, zoom rapid, modificarea rapidă a nivelului de mărire sau micșorare a textului, toate operațiunile de tastare pot fi însoțite de sinteza vocală asigurată de programul Magic (sinteză vocală pentru tastare și mouse);
- **cititor de ecran JAWS** - JAWS ("Access Job with Speech") este un program de citire a ecranului pentru Microsoft Windows, care permite utilizatorilor cu deficiențe de vedere sau nevăzători să citească ecranul fie cu o ieșire text-to-speech, fie cu un display Braille refreshable; JAWS acceptă toate versiunile de Windows lansate de la Windows Vista. Există două versiuni ale programului: ediția Home pentru uz non-comercial și ediția Professional pentru medii comerciale; **JAWS SiteLicense – 3 utilizatori – licență special concepută pentru instituții de învățământ, școli, biblioteci publice și organizații al căror unic scop este de a îmbunătăți viața persoanelor cu deficiențe de vedere;**
- **licența pentru cititor de ecran JAWS;**
- **program de mărire a imaginii de pe monitor – MAGIC** – este ideal pentru nevoile utilizatorilor cu deficiențe de vedere; instalat cu cititoarele de ecran JAWS creează o soluție completă pentru lucrul confortabil al diferitelor persoane cu deficiențe de vedere; mărește imaginea de până la 36 de ori în următoarele moduri: full screen, split screen, fereastră, lupă, lupă în mod automat; permite reglarea culorii, contrastului și luminozității.
- **imprimantă Braille** - permite tipărirea în Braille din format electronic și astfel, elevii nevăzători pot avea acces la materiale didactice în format Braille. Imprimanta Braille va fi o resursă pentru elevii și cadrele didactice din județul constanta.

Misiunea: Programul asigură accesul copiilor cu deficiențe de vedere la tehnologii asistive pentru nevăzători în vederea depășirii unei situații de criză, dar și în scopul integrării familiale, sociale, școlare și profesionale a acestora. Programul constă în utilizarea de către persoanele cu deficiențe de vedere, a soft-urilor cu funcție de interfețe audio (așa-numitele *screen-readere*, probabil cel mai frecvent utilizat dintre aceste programe fiind aplicația Jaws).

Integrarea tehnologiilor asistive în educație, poate răspunde cu succes solicitărilor diverse de învățare ale elevilor cu dizabilități vizuale, pe lângă adaptarea curriculară, sprijin individual, sau utilizarea unor mijloace și materiale didactice suplimentare.

Fundamentare:

Accesul la diversele forme de tehnologii ale informației facilitează utilizatorilor exercitarea autonomiei personale, a independenței în asumarea propriilor decizii. Altfel spus, tehnologia poate fi compatibilă cu libertatea noastră individuală, sau, dimpotrivă, ea poate constitui un obstacol în exercitarea acestei libertăți. Tehnologia informației ne asistă în străduința de extindere a universului cunoașterii. Viața noastră familială, socială, profesională și politică, poate suferi influențe în contextul actualei „revoluții tehnologice”.

Integrarea tehnologiilor asistive în educație, poate răspunde cu succes solicitărilor diverse de învățare ale elevilor cu dizabilități vizuale, pe lângă adaptarea curriculară, sprijin individual, sau utilizarea unor mijloace și materiale didactice suplimentare.

Acestea sunt, desigur, doar câteva dintre posibilele afirmații cu relevanță atât în demersul de cercetare specific filosofiei morale aplicate, cât și, în mod complementar, în alte domenii ale cunoașterii (precum sociologia, psihologia socială, economia sau științele politice). Iar aceste aspecte, specifice noilor tehnologii ale informației, pot fi cercetate în modalități diferite inclusiv în analiza și evaluarea tehnologiilor asistive pentru deficienții de vedere (a acelor tehnologii care le facilitează nevăzătorilor și slabvăzătorilor accesul la lumea digitală).

În literatura de specialitate, **prin conceptul de „tehnologii asistive” (TA) (concept cu un grad mare de generalitate, cuprinzând o varietate de tehnologii), se înțelege o categorie de dispozitive – medicale, informatice etc – create pentru a le facilita persoanelor cu dizabilități integrarea în societate, obținerea unui nivel ridicat de funcționalitate (în sensul sociologic al termenului) și, nu în ultimul rând, exercitarea, fără asistență din partea celorlalți, a unor drepturi și libertăți fundamentale (precum libertatea de exprimare, dreptul la informare etc).**

Conceptul de ”persoană cu dizabilități” este definit din două perspective diferite (și, într-un anumit sens, divergente), dezvoltându-se, astfel, două modele diferite de raportare la noțiunea de dizabilitate: modelul medical și modelul social.

Din perspectiva modelului medical, dizabilitatea constituie o caracteristică biologică și/ sau psihică „anormală”, reprezentând, pentru individ, un impediment în exercitarea, în parametrii optimi, a „funcționalității” sale sociale. Modelul medical, așadar, este perspectiva potrivit căreia vina pentru dificultățile de integrare socială a indivizilor cu dizabilități se află în ei înșiși, în incapacitatea lor fizică și/ sau mentală de a se conforma standardelor sociale.

Asumând o perspectivă diferită, susținătorii modelului social de definire a dizabilității înțeleg acest concept ca referindu-se la incapacitatea/ dificultățile societății, în ansamblul ei, de a-i integra pe cei aflați în minoritate, pe indivizii ale căror particularități fizice și/ sau psihice sunt diferite de cele ale majorității populației.

O posibilă viziune sintetică asupra celor două modele ar favoriza o perspectivă potrivit căreia indivizii „speciali” prin particularitățile lor diferite se pot integra cu succes în societate, având,

însă, nevoie, în foarte multe situații, de tehnologii asistive, precum și, uneori, de solidaritatea celorlalți.

În categoria tehnologiilor asistive (TA) pentru nevăzători sunt încadrabile numeroase tipuri de dispozitive, variind în funcție de scopul lor, precum și de gradul de deficiențe vizuale (TA pentru nevăzători sau pentru slabvăzători).

Astfel, unele dintre aceste dispozitive le facilitează nevăzătorilor autonomia în privința deplasării (aplicații de tip GPS, semafoare audio, bastoane albe etc), în timp ce altele au un rol asistiv în privința accesului nevăzătorilor la informații, la educație și la cultură. Tehnologiile încadrabile în această ultimă categorie pot fi subîmpărțite, la rândul lor, în câteva categorii distincte: dispozitive concepute pentru nevăzătorii doritori de a utiliza alfabetul special Braille (cărți redactate în acest alfabet, mașini de scris în Braille etc), dispozitive pentru slabvăzători (lupe care pot mări un text scris etc) și, nu în ultimul rând, tehnologii informatice pentru deficienții de vedere. Dintre cele încadrabile în ultima categorie (TA din domeniul IT) fac parte – și sunt cel mai frecvent folosite – screen-reader-ele, care descifrează și redau audio textele scrise pe monitorul unui PC, laptop sau telefon.

Obiective generale:

- accesul la diversele forme de tehnologii ale informației le facilitează utilizatorilor, în speță copiii cu deficiențe de vedere, exercitarea autonomiei personale, a independenței în asumarea propriilor decizii;
- formarea și dezvoltarea aptitudinilor de a lucra în aplicațiile sistemului Windows.
- creșterea gradului de informare și socializare prin utilizarea internetului;
- dezvoltarea comunicării dintre copiii cu deficiențe de vedere și membrii familiei naturale sau extinse, grupul de prieteni/cunoștințe, mediul on line;
- dezvoltarea abilităților de învățare în scopul facilitării integrării sociale, școlare, profesionale;
- facilitarea și eficientizarea dialogului didactic dintre elevii cu dizabilități vizuale și cadrele didactice;
- stabilirea unei strategii comune de intervenție în favoarea copiilor cu deficiențe de vedere în scopul îmbunătățirii calității vieții acestora;
- corelarea activităților și a serviciilor pentru promovarea unui sistem coerent și eficient de acțiune a tuturor factorilor implicați în protecția și promovarea drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- implementarea unor instrumente specifice de evaluare și identificare a situației beneficiarilor;
- organizarea unor baze de date care să ofere informații privind beneficiarii;
- organizarea unor baze de date care să ofere informații generale și să eficientizeze activitățile diferiților intervenienți privind protecția și promovarea drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- organizarea unor informări periodice privind situația și acțiunile întreprinse în favoarea beneficiarilor;
- conștientizarea opiniei publice privind situația copiilor cu deficiențe de vedere și necesitatea reintegrării sociale a beneficiarilor;
- derularea de programe de protecție și promovare a drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- educare, consiliere, asistență psihologică, consiliere juridică, sprijin în vederea depășirii unei situații de criză, dar și în scopul integrării familiale, sociale, școlare și profesionale a acestora.

1.INDICATORI DE PROGRAM

Beneficiari direcți: aproximativ 40 de copii cu deficiențe de vedere aflați în evidența DGASPC Constanța

Beneficiari indirecti sunt:

- a) Familia naturală a copiilor cu deficiențe de vedere;
- b) Familia extinsă ori substitutivă a copiilor cu deficiențe de vedere;
- c) Cadrele didactice care lucrează cu elevi deficienți de vedere
- d) Comunitatea locală din care fac parte copiii cu deficiențe de vedere.

Aria de acoperire: județul Constanța

Accesul beneficiarilor la program:

Accesul beneficiarilor la aceste calculatoare accesibilizate se face în baza certificatului de încadrare în grad care atestă deficiența de vedere și necesitatea acestui dispozitiv.

Fiecare calculator va avea următoarea configurație:

- **hard, soft și sistem de operare cu caracteristicile tehnice care să permită instalarea programelor de accesibilizare;**

- **dispozitiv de scanare și redare audio**

- **tastatură Braille**

- **tastatură cu caractere mărite**

- **cititor de ecran JAWS - JAWS ("Access Job with Speech")**

- **licența pentru cititor de ecran JAWS**

- **program de mărire a imaginii de pe monitor – MAGIC**

- **o imprimanta Braille care va avea rolul de resursă atât pentru elevii care participă la programul de inițiere în utilizarea tehnologiilor asistive cât și pentru cadrele didactice din județ, care vor putea solicita tipărituri Braille pentru elevii cu deficiențe de vedere**

Prețul total estimat pentru fiecare calculator accesibilizat se ridică la aproximativ 10.000 de lei, valoarea totală a programului fiind de 400.000 lei.

După achiziționare, calculatoarele vor fi predate beneficiarilor în baza unor contracte de comodat.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța va avea obligația de a monitoriza și de a realiza informări periodice cu privire la stadiul implementării programului.

Etapa II

Dotarea cu calculatoare accesibilizate a unei sali de clasă de la Centrul de Educație Incluzivă "Delfinul" Constanța care să asigure derularea unui program de inițiere în învățarea și utilizarea calculatoarelor și a programelor speciale.

2. INDICATORI DE PERFORMANȚA A PROGRAMULUI

1. pregătirea unui număr de aproximativ 40 de copii cu deficiențe de vedere
2. dotarea celor aproximativ 40 de copii cu deficiențe de vedere cu calculatoare accesibilizate
3. monitorizarea și informarea periodică cu privire la stadiul implementării proiectului de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța.

PREȘEDINTELE

MARIUS HORIA TUTUIANU

SECRETAR AL JUDEȚULUI

CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA

CABINET PREȘEDINTE

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere

În conformitate cu prevederile articolului 7 alin. 1 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată ** : *promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap revin, în principal, autorităților administrației publice locale unde își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice centrale, societății civile și familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu handicap iar, conform alineatului 2 al aceluiași articol, în baza principiului egalizării șanselor, autoritățile publice competente au obligația să asigure resursele financiare necesare și să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu handicap să aibă acces nemijlocit și neîngrădit la servicii.*

Totodată, Legea nr. 448/2006 statuează faptul că, *în vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:*a) să promoveze și să implementeze conceptul Acces pentru toți, pentru a împiedica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare;b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea și producția de noi tehnologii de informare și comunicare și tehnologii asistive;c) să recomande și să susțină introducerea în pregătirea inițială a elevilor și studenților a unor cursuri referitoare la problematica handicapului și a nevoilor acestora, precum și la diversificarea modalităților de realizare a accesibilității;d) să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la noile tehnologii;e) să asigure accesul la informațiile publice pentru persoanele cu handicap;f) să asigure interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual și ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate;g) să proiecteze și să deruleze, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conștientizare asupra importanței acesteia.

Deasemenea, conform art. 79 alin. 2 din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, *statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, are obligația de a asigura măsurile specifice de protecție și de asistență socială, în conformitate cu nevoile particulare ale persoanelor cu dizabilități, precum și în funcție de situația familială și socio-economică a acestora iar conform alin. 4 al aceluiași articol o componentă prioritară a protecției persoanelor cu dizabilități privește asigurarea și facilitarea accesului la programe de abilitare/reabilitare, dispozitive medicale destinate recuperării unor deficiențe organice sau funcționale, precum și la echipamente tehnice asistive care să faciliteze viața de zi cu zi a persoanelor cu dizabilități, activitățile lor de studiu și cele profesionale.*

Totodată, conform art. 80 alin. 1 din același act normativ, *pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, autoritățile publice au obligația să includă nevoile speciale ale acestei categorii de persoane în toate politicile publice, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale.*

Prin adresa nr. D 94193/14.11.2017, D.G.A.S.P.C. Constanța solicită conducerii Consiliului Județean Constanța, aprobarea **Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copii cu deficiențe de vedere** care va fi dezvoltat la nivelul Direcției

Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța și va consta în accesul la dispozitive electronice accesibilizate copiilor cu deficiențe de vedere aflați în evidențele DGASPC Constanța.

Programul va cuprinde 2 etape:

1. achiziționarea de calculatoare accesibilizate pentru copiii cu deficiențe de vedere
2. program de inițiere în învățarea și utilizarea calculatoarelor și a programelor speciale.

Etapa I

Accesibilizarea înseamnă dotarea calculatorului cu :

- **dispozitiv de scanare și redare audio** – scanare în câteva secunde articole din cărți, lectură instant, operare intuitivă, selecție rapidă a vocii, dispozitiv portabil;
- **tastatură Braille** – tastatură foarte ușor de utilizat, conectată la calculator prin portul USB; înlocuiește tastatura tradițională a computerului; literele și cifrele pot fi introduse cu ajutorul tastaturii Braille; toate celelalte semne de pe tastatura computerului (funcționale sau numerice, tasta shift, etc.) sunt introduse prin combinații cu tastele auxiliare;
- **tastatură cu caractere mărite** – se adresează nevăzătorilor sau slab văzătorilor prezentând caractere mărite față de tastaturile standard, precum și taste adiționale care permit accesul la programul Magic și la funcțiile sale: funcțiile mouse-ului, cursorului, viteza de citire, zoom rapid, modificarea rapidă a nivelului de mărire sau micșorare a textului, toate operațiunile de tastare pot fi însoțite de sinteza vocală asigurată de programul Magic (sinteză vocală pentru tastare și mouse);
- **cititor de ecran JAWS** - JAWS ("Access Job with Speech") este un program de citire a ecranului pentru Microsoft Windows, care permite utilizatorilor cu deficiențe de vedere sau nevăzători să citească ecranul fie cu o ieșire text-to-speech, fie cu un display Braille refreshable; JAWS acceptă toate versiunile de Windows lansate de la Windows Vista. Există două versiuni ale programului: ediția Home pentru uz non-comercial și ediția Professional pentru medii comerciale;
- **JAWS SiteLicense – 3 utilizatori** – licență special concepută pentru instituții de învățământ, școli, biblioteci publice și organizații al căror unic scop este de a îmbunătăți viața persoanelor cu deficiențe de vedere;
- **licența pentru cititor de ecran JAWS;**
- **program de mărire a imaginii de pe monitor – MAGIC** – este ideal pentru nevoile utilizatorilor cu deficiențe de vedere; instalat cu cititoarele de ecran JAWS creează o soluție completă pentru lucrul confortabil al diferitelor persoane cu deficiențe de vedere; mărește imaginea de până la 36 de ori în următoarele moduri: full screen, split screen, fereastră, lupă, lupă în mod automat; permite reglarea culorii, contrastului și luminozității.
- **imprimantă Braille;** permite tipărirea în Braille din format electronic și astfel, elevii nevăzători pot avea acces la materiale didactice în format Braille. Imprimanta Braille va fi o resursă pentru elevii și cadrele didactice din județul Constanța.

Misiunea: Programul asigură accesul copiilor cu deficiențe de vedere la tehnologii asistive pentru nevăzători în vederea depășirii unei situații de criză, dar și în scopul integrării familiale, sociale, școlare și profesionale a acestora. Programul constă în utilizarea de către persoanele cu deficiențe de vedere, a soft-urilor cu funcție de interfețe audio (așa-numitele *screen-readere*, probabil cel mai frecvent utilizat dintre aceste programe fiind aplicația Jaws).

Integrarea tehnologiilor asistive în educație, poate răspunde cu succes solicitărilor diverse de învățare ale elevilor cu dizabilități vizuale, pe lângă adaptarea curriculară, sprijin individual, sau utilizarea unor mijloace și materiale didactice suplimentare.

Fundamentare:

Accesul la diversele forme de tehnologii ale informației facilitează utilizatorilor exercitarea autonomiei personale, a independenței în asumarea propriilor decizii. Altfel spus, tehnologia poate fi compatibilă cu libertatea noastră individuală, sau, dimpotrivă, ea poate constitui un obstacol în exercitarea acestei libertăți. Tehnologia informației ne asistă în străduința de extindere a universului cunoașterii. Viața noastră familială, socială, profesională și politică, poate suferi influențe în contextul actualei „revoluții tehnologice”.

Acestea sunt, desigur, doar câteva dintre posibilele afirmații cu relevanță atât în demersul de cercetare specific filosofiei morale aplicate, cât și, în mod complementar, în alte domenii ale cunoașterii (precum sociologia, psihologia socială, economia sau științele politice). Iar aceste aspecte, specifice noilor tehnologii ale informației, pot fi cercetate în modalități diferite inclusiv în analiza și evaluarea tehnologiilor asistive pentru deficienții de vedere (a acelor tehnologii care le facilitează nevăzătorilor și slabvăzătorilor accesul la lumea digitală).

În literatura de specialitate, prin conceptul de „tehnologii asistive” (TA) (concept cu un grad mare de generalitate, cuprinzând o varietate de tehnologii), se înțelege o categorie de dispozitive – medicale, informatice etc – create pentru a le facilita persoanelor cu dizabilități integrarea în societate, obținerea unui nivel ridicat de funcționalitate (în sensul sociologic al termenului) și, nu în ultimul rând, exercitarea, fără asistență din partea celorlalți, a unor drepturi și libertăți fundamentale (precum libertatea de exprimare, dreptul la informare etc).

de „persoană cu dizabilități” este definit din două perspective diferite (și, într-un anumit sens, divergente), dezvoltându-se, astfel, două modele diferite de raportare la noțiunea de dizabilitate: modelul medical și modelul social.

Din perspectiva modelului medical, dizabilitatea constituie o caracteristică biologică și/ sau psihică „anormală”, reprezentând, pentru individ, un impediment în exercitarea, în parametrii optimi, a „funcționalității” sale sociale. Modelul medical, așadar, este perspectiva potrivit căreia vina pentru dificultățile de integrare socială a indivizilor cu dizabilități se află în ei înșiși, în incapacitatea lor fizică și/ sau mentală de a se conforma standardelor sociale.

Asumând o perspectivă diferită, susținătorii modelului social de definire a dizabilității înțeleg acest concept ca referindu-se la incapacitatea/ dificultățile societății, în ansamblul ei, de a-i integra pe cei aflați în minoritate, pe indivizii ale căror particularități fizice și/ sau psihice sunt diferite de cele ale majorității populației.

O posibilă viziune sintetică asupra celor două modele ar favoriza o perspectivă potrivit căreia indivizii „speciali” prin particularitățile lor diferite se pot integra cu succes în societate, având, însă, nevoie, în foarte multe situații, de tehnologii asistive, precum și, uneori, de solidaritatea celorlalți.

În categoria tehnologiilor asistive (TA) pentru nevăzători sunt încadrabile numeroase tipuri de dispozitive, variind în funcție de scopul lor, precum și de gradul de deficiențe vizuale (TA pentru nevăzători sau pentru slabvăzători).

Astfel, unele dintre aceste dispozitive le facilitează nevăzătorilor autonomia în privința deplasării (aplicații de tip GPS, semafoare audio, bastoane albe etc), în timp ce altele au un rol asistiv în privința accesului nevăzătorilor la informații, la educație și la cultură. Tehnologiile încadrabile în această ultimă categorie pot fi subîmpărțite, la rândul lor, în câteva categorii distincte: dispozitive concepute pentru nevăzătorii doritori de a utiliza alfabetul special Braille (cărți redactate în acest alfabet, mașini de scris în Braille etc), dispozitive pentru slabvăzători (lupe care pot mări un text scris etc) și, nu în ultimul rând, tehnologii informatice pentru deficienții de vedere. Dintre cele încadrabile în ultima categorie (TA din domeniul IT) fac parte – și sunt cel mai frecvent folosite – screen-reader-ele, care descifrează și redau audio textele scrise pe monitorul unui PC, laptop sau telefon.

Obiective generale:

- accesul la diversele forme de tehnologii ale informației le facilitează utilizatorilor, în speță copiii cu deficiențe de vedere, exercitarea autonomiei personale, a independenței în asumarea propriilor decizii;
- formarea și dezvoltarea aptitudinilor de a lucra în aplicațiile sistemului Windows.
- creșterea gradului de informare și socializare prin utilizarea internetului;
- dezvoltarea comunicării dintre copiii cu deficiențe de vedere și membrii familiei naturale sau extinse, grupul de prieteni/cunoștințe, mediul on line;
- dezvoltarea abilităților de învățare în scopul facilitării integrării sociale, școlare, profesionale;
- facilitarea și eficientizarea dialogului didactic dintre elevii cu dizabilități vizuale și cadrele didactice;
- stabilirea unei strategii comune de intervenție în favoarea copiilor cu deficiențe de vedere în scopul îmbunătățirii calității vieții acestora;
- corelarea activităților și a serviciilor pentru promovarea unui sistem coerent și eficient de acțiune a tuturor factorilor implicați în protecția și promovarea drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- implementarea unor instrumente specifice de evaluare și identificare a situației beneficiarilor;
- organizarea unor baze de date care să ofere informații privind beneficiarii;
- organizarea unor baze de date care să ofere informații generale și să eficientizeze activitățile diferiților intervenienți privind protecția și promovarea drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- organizarea unor informări periodice privind situația și acțiunile întreprinse în favoarea beneficiarilor;
- conștientizarea opiniei publice privind situația copiilor cu deficiențe de vedere și necesitatea reintegrării sociale a beneficiarilor;
- derularea de programe de protecție și promovare a drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- educare, consiliere, asistență psihologică, consiliere juridică, sprijin în vederea depășirii unei situații de criză, dar și în scopul integrării familiale, sociale, școlare și profesionale a acestora.

Beneficiari direcți: aproximativ 40 de copii cu deficiențe de vedere aflați în evidența DGASPC Constanța

Beneficiari indirecți sunt:

- a) Familia naturală a copiilor cu deficiențe de vedere;
- b) Familia extinsă ori substitutivă a copiilor cu deficiențe de vedere;
- c) Cadrele didactice care lucrează cu elevi deficienți de vedere
- d) Comunitatea locală din care fac parte copiii cu deficiențe de vedere.

Aria de acoperire: județul Constanța

Accesul beneficiarilor la program:

Accesul beneficiarilor la aceste calculatoare accesibilizate se face în baza certificatului de încadrare în grad care atestă deficiența de vedere și necesitatea acestui dispozitiv.

Fiecare calculator va avea următoarea configurație:

- hard, soft și sistem de operare cu caracteristicile tehnice care să permită instalarea programelor de accesibilizare;
- dispozitiv de scanare și redare audio
- tastatură Braille
- tastatură cu caractere mărite
- cititor de ecran JAWS - JAWS ("Access Job with Speech")
- licența pentru cititor de ecran JAWS
- program de mărire a imaginii de pe monitor – MAGIC
- o imprimanta Braille care va avea rolul de resursă atât pentru elevii care participă la programul de inițiere în utilizarea tehnologiilor asistive cât și pentru cadrele didactice din județ, care vor putea solicita tipărituri Braille pentru elevii cu deficiențe de vedere

Prețul total estimat pentru fiecare calculator accesibilizat se ridică la aproximativ 10.000 de lei, valoarea totală a programului fiind de 400.000 lei.

Etapa II

Dotarea cu calculatoare accesibilizate a unei sali de clasă de la Centrul de Educație Incluzivă "Delfinul" Constanța care să asigure derularea unui program de inițiere în învățarea și utilizarea calculatoarelor și a programelor speciale.

Față de aceste argumente, supun dezbaterii și aprobării Consiliului Județean Constanța proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța.

PRESEDINTE

MARIUS HORACIUPULIANU

RAPORT

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța

Având în vedere:

- adresa nr.D94193/14.11.2017 a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța, prin care solicită Consiliului Județean Constanța aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța, program ce urmează a fi dezvoltat la nivelul D.G.A.S.P.C.;
- prevederile art.7 alin.(1) și (2) din Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră: *„(1) Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu handicap revin, în principal, autorităților administrației publice locale unde își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap și, în subsidiar, respectiv complementar, autorităților administrației publice centrale, societății civile și familiei sau reprezentantului legal al persoanei cu handicap.*
(2) În baza principiului egalizării șanselor, autoritățile publice competente au obligația să asigure resursele financiare necesare și să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu handicap să aibă acces nemijlocit și neîngrădit la servicii.”;
- prevederile art.61 din Legea nr.448/2006, potrivit căroră: *„În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la mediul fizic, informațional și comunicațional, autoritățile publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:*
 - a) să promoveze și să implementeze conceptul Acces pentru toți, pentru a împiedica crearea de noi bariere și apariția unor noi surse de discriminare;*
 - b) să sprijine cercetarea, dezvoltarea și producția de noi tehnologii de informare și comunicare și tehnologii asistive;*
 - c) să recomande și să susțină introducerea în pregătirea inițială a elevilor și studenților a unor cursuri referitoare la problematica handicapului și a nevoilor acestora, precum și la diversificarea modalităților de realizare a accesibilității;*
 - d) să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la noile tehnologii;*
 - e) să asigure accesul la informațiile publice pentru persoanele cu handicap;*
 - f) să asigure interpreți autorizați ai limbajului mimico-gestual și ai limbajului specific persoanelor cu surdocecitate;*
 - g) să proiecteze și să deruleze, în colaborare sau în parteneriat cu persoanele juridice, publice ori private, programe de accesibilitate sau de conștientizare asupra importanței acesteia.”*
- prevederile art.79 alin.(1) și (2) din Legea nr.292/2011 a asistenței sociale, potrivit căroră: *„(1) Promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități reprezintă o obligație*

pentru autoritățile statului, pentru toate persoanele juridice de drept public și privat, precum și pentru toți cetățenii din România.

(2) Statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, are obligația de a asigura măsurile specifice de protecție și de asistență socială, în conformitate cu nevoile particulare ale persoanelor cu dizabilități, precum și în funcție de situația familială și socio-economică a acestora.

(3) În baza principiului asigurării de oportunități egale, autoritățile publice competente au obligația să asigure toate măsurile necesare destinate persoanelor cu dizabilități în scopul:
a) accesului nemijlocit și neîngrădit la educație, sănătate, ocupare, justiție, precum și la toate tipurile de servicii publice de interes general și servicii sociale;
b) facilitării participării active la viața comunității din care face parte persoana și a societății în general."

- prevederile art.80 alin.(1) din Legea nr.292/2011 a asistenței sociale, potrivit cărora:
"(1) Pentru protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, autoritățile publice au obligația să includă nevoile speciale ale acestei categorii de persoane în toate politicile publice, strategiile și programele de dezvoltare regională, județeană sau locală, precum și în programele guvernamentale."
- prevederile art.91 alin.(1) lit.d și alin.(5) lit.a) pct.2, potrivit cărora consiliul județean îndeplinește atribuții privind gestionarea serviciilor publice din subordine, sens în care asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, etc.,

considerăm că proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța este elaborat cu respectarea prevederilor legale în vigoare, motiv pentru care propunem adoptarea acestuia în forma supusă dezbaterii.

DIRECTOR GENERAL,

Liliana Blăncu

ȘEF SERVICIU JURIDIC ȘI CONTENCIOS,

Liliana Manea

Consilier juridic,

Mihaela Boacă

JUDEȚUL CONSTANȚA

DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMICO-FINANCIARĂ

RAPORT

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere

Prin adresa nr. D 94193/14.11.2017, D.G.A.S.P.C. Constanța solicită conducerii Consiliului Județean Constanța, aprobarea **Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere** care va fi dezvoltat la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța și va consta în accesul la dispozitive electronice accesibilizate copiilor cu deficiențe de vedere aflați în evidențele DGASPC Constanța.

Misiunea acestui Program constă în asigurarea accesului copiilor cu deficiențe de vedere la tehnologii asistive pentru nevăzători în vederea depășirii unei situații de criză, dar și în scopul integrării familiale, sociale, școlare și profesionale a acestora. Programul constă în utilizarea de către persoanele cu deficiențe de vedere, a soft-urilor cu funcție de interfețe audio (așa-numitele *screen-readere*, probabil cel mai frecvent utilizat dintre aceste programe fiind aplicația Jaws).

Programul va cuprinde 2 etape:

1. achiziționare de calculatoare accesibilizate pentru copiii cu deficiențe de vedere
2. program de inițiere în învățarea și utilizarea calculatoarelor și a programelor speciale.

Obiectivele generale ale Programului sunt:

- accesul la diversele forme de tehnologii ale informației le facilitează utilizatorilor, în speță copiii cu deficiențe de vedere, exercitarea autonomiei personale, a independenței în asumarea propriilor decizii;
- formarea și dezvoltarea aptitudinilor de a lucra în aplicațiile sistemului Windows.
- creșterea gradului de informare și socializare prin utilizarea internetului;
- dezvoltarea comunicării dintre copiii cu deficiențe de vedere și membrii familiei naturale sau extinse, grupul de prieteni/cunoștințe, mediul on line;
- dezvoltarea abilităților de învățare în scopul facilitării integrării sociale, școlare, profesionale;
- facilitarea și eficientizarea dialogului didactic dintre elevii cu dizabilități vizuale și cadrele didactice;
- stabilirea unei strategii comune de intervenție în favoarea copiilor cu deficiențe de vedere în scopul îmbunătățirii calității vieții acestora;
- corelarea activităților și a serviciilor pentru promovarea unui sistem coerent și eficient de acțiune a tuturor factorilor implicați în protecția și promovarea drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- implementarea unor instrumente specifice de evaluare și identificare a situației beneficiarilor;
- organizarea unor baze de date care să ofere informații privind beneficiarii;
- organizarea unor baze de date care să ofere informații generale și să eficientizeze activitățile diferiților intervenienți privind protecția și promovarea drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- organizarea unor informări periodice privind situația și acțiunile întreprinse în favoarea beneficiarilor;
- conștientizarea opiniei publice privind situația copiilor cu deficiențe de vedere și necesitatea reintegrării sociale a beneficiarilor;
- derularea de programe de protecție și promovare a drepturilor copiilor deficiențe de vedere;
- educare, consiliere, asistență psihologică, consiliere juridică, sprijin în vederea depășirii unei situații de criză, dar și în scopul integrării familiale, sociale, școlare și profesionale a acestora.

Beneficiari direcți: aproximativ 40 de copii cu deficiențe de vedere din județul Constanța, aflați în evidența DGASPC Constanța.

Beneficiari indirecți sunt:

- a) Familia naturală a copiilor cu deficiențe de vedere;
- b) Familia extinsă ori substitutivă a copiilor cu deficiențe de vedere;
- c) Cadrele didactice care lucrează cu elevi deficienți de vedere
- d) Comunitatea locală din care fac parte copiii cu deficiențe de vedere.

Accesul beneficiarilor la program:

Accesul beneficiarilor la aceste calculatoare accesibilizate se face în baza certificatului de încadrare în grad care atestă deficiența de vedere și necesitatea acestui dispozitiv.

Fiecare calculator va avea următoarea configurație:

- **hard, soft și sistem de operare cu caracteristicile tehnice care să permită instalarea programelor de accesibilizare;**
- **dispozitiv de scanare și redare audio**
- **tastatură Braille**
- **tastatură cu caractere mărite**
- **cititor de ecran JAWS - JAWS ("Access Job with Speech")**
- **licența pentru cititor de ecran JAWS**
- **program de mărire a imaginii de pe monitor – MAGIC**
- **o imprimanta Braille care va avea rolul de resursă atât pentru elevii care participă la programul de inițiere în utilizarea tehnologiilor asistive cât și pentru cadrele didactice din județ, care vor putea solicita tipărituri Braille pentru elevii cu deficiențe de vedere**

Prețul total estimat pentru fiecare calculator accesibilizat se ridică la aproximativ 10.000 de lei, valoarea totală a proiectului fiind de 400.000 lei cu TVA.

Etapa I va consta în achiziționarea de calculatoare accesibilizate pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța.

Etapa II va consta în dotarea cu calculatoare accesibilizate a unei sali de clasă de la Centrul de Educație Incluzivă "Delfinul" Constanța care să asigure derularea unui program de inițiere în învățarea și utilizarea calculatoarelor și a programelor speciale.

Având în vedere cele anterior menționate, propunem spre aprobare proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere din județul Constanța.

DIRECTOR GENERAL, DIRECTOR GENERAL ADJUNCT, ȘEF SERVICIU,
BLACIOTI GEORGETA CRISTACHE FLORINA CÎRCIU VERONICA

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA DE BUGET-FINANȚE**

R A P O R T

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilități de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere

COMISIA DE BUGET FINANȚE analizând Expunerea de motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța și Adresa nr. D 94.193/14.11.2017 a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța prin raportare la dispozițiile legale incidente, avizează favorabil proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere

27.11.2017

**PREȘEDINTE,
DONȚU GHEORGHE**

**CONSILIUL JUDEȚEAN CONSTANȚA
COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ**

R A P O R T

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere

COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ analizând Expunerea de motive a Președintelui Consiliului Județean Constanța prin raportare la dispozițiile legale incidente, avizează favorabil proiectul de hotărâre privind Programului județean de dezvoltare a abilităților de învățare pentru copiii cu deficiențe de vedere.

27.11.2017

**PREȘEDINTE,
GOIDEA FLORIN**